

عنوان مقاله:

تبیین چالش های آموزش عالی ایران در مواجهه ی با جهانی شدن (مطالعه ای مبتنی بر پدیدار شناسی)

محل انتشار:

فصلنامه مدیریت و برنامه ریزی در نظام های آموزشی، دوره 15، شماره 1 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 24

نویسندگان:

زینب شیرزاد - دانشجوی دکتری مدیریت آموزش عالی، گروه علوم تربیتی، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه اصفهان، اصفهان، ایران

سعید رجایی پور - دانشیار گروه علوم تربیتی، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه اصفهان، اصفهان، ایران

بهروز مهram - دانشیار گروه مطالعات برنامه درسی و آموزش، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه فردوسی مشهد، مشهد، ایران

خلاصه مقاله:

هدف: هدف این پژوهش، تبیین و شناسایی قوت ها، ضعف ها، فرصت ها و تهدیدهای نظام آموزش عالی ایران در مواجهه فعال با جهانی شدن است. مواد و روش ها: رویکرد پژوهش حاضر کیفی و روش پژوهش مبتنی بر پدیدارشناسی بود. جامعه پژوهش تمامی متخصصان حوزه آموزش عالی در حیطه موضوعی جهانی شدن بودند. ملاک های انتخاب نمونه عبارت اند از عضو هیئت علمی بودن، اشتغال موضوعی در سطوح ملی و بین المللی و یا دارا بودن اثر مکتوب در زمینه جهانی شدن در نظر گرفته شد. رویکرد نمونه گیری هدفمند و به روش انتخاب صاحب نظران کلیدی انجام شد و حجم نمونه ۱۹ نفر براساس اشباع نظری تکمیل گردید. ابزار پژوهش مصاحبه نیمه ساختاریافته و روایی محتوایی سوالات مصاحبه، توسط ۵ نفر از متخصصان احراز گردید. تحلیل مصاحبه ها در دو سطح تحلیل مضمون و تحلیل سوالات انجام شد. بحث و نتیجه گیری: کدها در ۹۶ مضمون سازمان دهنده و ۲۰ مضمون فراگیر طبقه بندی شد. ۳ مضمون فراگیر در قوت، ۶ مضمون فراگیر در ضعف، ۳ مضمون فراگیر در سطح فرصت و ۸ مضمون فراگیر در سطح تهدید قرار گرفت. قوت ها: حمایت مدیران از روندهای جهانی شدن فعال، انگیزش درونی دانشگاهیان برای حضور در صحنه جهانی و امکان ایجاد بسترهای مناسب و معیارهای دانشگاه طراز جهان. ضعف ها: پاسخگویی نامناسب به نیازهای استراتژیک محلی، ملی، منطقه ای و جهانی، مناسب نبودن استانداردهای آموزشی، آزمایشگاهی و تسهیلات در سطح جهانی، عدم ارج گذاری به سرمایه های انسانی و بیکاری تحصیل کردگان، مناسب نبودن قوانین و مقررات در زمینه تعاملات و تبادلات، مناسب نبودن شاخص های جذب اعضای هیئت علمی و دانشجویان تحصیلات تکمیلی و ارتقای دانشگاهیان و خودباختگی فرهنگی برخی استادان. فرصت ها: تأثیرگذاری نظام های آموزش عالی بر ساختارهای سیاسی، اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی دولت ها، امکان کسب درآمد دانشگاه ها از منابع متعدد، تقویت و به روز شدن نظام های آموزش عالی و تعامل با یکدیگر و نگاه مجامع بین المللی، دولت ها و دانشگاه های خارجی به ایران به عنوان کشوری با سابقه تاریخی و فرهنگی. تهدیدها: ایجاد محدودیت در انجام پژوهش مسائل و ارزش های بومی، ایجاد شاخص های علمی و سیاست گذاری های بین المللی و جهانی مبتنی بر نظریه نهادی، جذب گسترده نخبگان توسط کشورهای پیشرفته و دانشگاه های برتر، تحریم برخی از دانشگاه های ایران، آسیب به باورها، فرهنگ و زبان بومی، تحریم برخی از دانشگاه های ایران و نادیده گرفتن خردمندان در بدنه نظام حکمرانی. از نتایج این پژوهش برنامه ریزان، تصمیم گیران و سیاست گذاران نظام آموزش عالی به منظور بازنگری در کارکردهای آموزش، پژوهش و ارائه خدمات دانشگاه ها، تدوین اسناد نقشه علمی کشور، برنامه ریزی های مالی، تعیین بودجه، درآمدزایی دانشگاه ها، در تصمیم گیری و سیاست گذاری جذب و استخدام اعضای هیئت علمی و کمیت و کیفیت دانشجویان دوره های تحصیلات تکمیلی می توان استفاده کرد.

کلمات کلیدی:

جهانی شدن، چالش های آموزش عالی، نظام آموزش عالی ایران

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1635770>

